

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Факультет Архітектури, будівництва та дизайну

Кафедра дизайну інтер'єру

Система менеджменту якості
Навчально-методичний комплекс
навчальної дисципліни
«Рисунок, живопис та пластанатомія»

Освітньо-професійна програма: «Дизайн»

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 022 «Дизайн»

Форма навчання	Сем	Усього (год./кредитів ECTS)	ЛК Ц	ПР.З	Л.З	СР С	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	1,2	11.5 / 345			170	175	1 ДЗ – 1 с 1 ДЗ – 2 с		Диф.залік 1,2 сем.
Заочна	1,2, 3	11.5 / 345			36	309	К.р. – 2,3 с		Диф. Залік 2,3 сем.

Індекс: НБ-5 – 022 / 21 - 2.1.1

НБ-5 – 022 з/ 21- 2.1.1

СМЯ НАУ РП 10.01.05–01–2021

Навчально-методичний комплекс навчальної дисципліни «Рисунок, живопис та пластанатомія» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Дизайн», навчальних та робочих навчальних планів № НБ 5–022/21, НБ 5-022 з/21, РБ 5-022/21, РБ 5-022 з/21 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 022 «Дизайн» та відповідних нормативних документів.

Навчально-методичний комплекс розробили:

Кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну інтер'єру:

_____ /Триколенко С. Т./

Старший викладач

_____ /Єлісеєв І. А.

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Дизайн», спеціальності 022 «Дизайн»– кафедри дизайну інтер'єру, протокол № _____ від « ____ » _____ 20__ р.

Гарант освітньо-професійної програми _____ /Гнатюк Л. Р./

Завідувач кафедри _____ /Гнатюк Л. Р./

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету Архітектури, будівництва та дизайну, протокол № _____ від « ____ » _____ 20__ р.

Голова НМРР _____ / _____ /

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Дисципліна Рисунок, живопис та пластанатомія

(назва дисципліни)

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

(шифр та назва)

спеціальність 022 «Дизайн»

(шифр та назва)

спеціалізація «Дизайн за видами»

(шифр та назва)

№	Складова комплексу	Позначення електронного файлу	Наявність	
			друкований вигляд**	електронний вигляд***
1	Робоча навчальна програма	02_ РЖСДП_ РНП	+	+
2	Календарно-тематичний план	03_ РЖСДП_ КТП	+	+
3	Методичні рекомендації до домашнього завдання	04_ РЖСДП_ МР_ ДЗ	+	+
4	Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу	05_ РЖСДП_ МР_ СРС	+	+
5	Пакет комплексної контрольної роботи	06_ РЖСДП_ ККР	+	
6	Силабус		+	+

Методичні рекомендації до виконання домашніх завдань

Для поглиблення та закріплення вивченого під час аудиторних занять студенти повинні виконувати домашні завдання по рисунку, живопису та скульптурі, які підібрано згідно навчальній програмі і є обов'язковою складовою модульного контролю.

Важливою є самостійна робота студентів. Працюючи самостійно над аудиторними роботами, студенти повинні виконувати вправи, які допоможуть їм краще опанувати вивчений матеріал, закріпити ті вміння та навички, які вони отримали під час аудиторних занять.

Майбутні дизайнери повинні розуміти важливість комплексної роботи, вміти вірно обирати об'єкти для зображення, грамотно ставити натюрморти. Особливу увагу слід приділяти конструкції обраних для рисування речей, а в натюрмортах дотримуватися чіткого тонового рішення. Освітлення покликане допомагати виявити форму предметів.

Матеріали та формат паперу визначаються згідно з завданням.

Важливо підкреслити, що роботи по рисунку та живопису виконуються з натури, студент повинен вміти дослідити “живу” форму, а ні в якому разі не змальовувати з фотографій чи журналів (останнім часом це постійно слід пояснювати). Книги та інший ілюстративний матеріал використовується як допоміжний засіб. Виключенням є завдання по копіюванню, коли студенти виконують копію з рисунка відомого майстра, точно повторюючи не тільки сам малюнок, а і техніку і манеру виконання.

Важливим є виконання короткочасних малюнків і начерків з натури, етюдів. Рисуючи швидкі начерки, етюди студенти вчаться за короткий час передати основну характеристику зображуваного, розвивати творче бачення.

Домашнє завдання № 1 “Розтяжка штриховки, рисунки куба в різних ракурсах та рисунок кулі”

Кількість годин – 8.

Конкретна мета домашнього завдання полягає в закріплення техніки штрихування, в засвоєнні законів перспективи та розподілу світлотіні.

1.1. Розтяжка штриховки

Формат А-4.

Матеріали: папір, графітні олівці різної м'якості.

Завдання на закріплення техніки штрихування.

Для виявлення об'єму в рисунку за допомогою світлотіні, студент повинен вільно володіти технікою штрихування. Штрихи наносяться на папір якнайближче один до одного в різних напрямках (викладач під час аудиторних занять пояснює і показує як це робити). Виконуючи цю вправу, треба звернути увагу на плавний перехід тону від темного до світлого, на “повітряність” штриховки.

1.2. Рисунки куба в різних ракурсах, з різними лініями горизонту (вище та нижче лінії горизонту)

Формат А-4, 10 шт.

Матеріали: папір, графітні олівці різної м'якості.

Завдання на засвоєння законів перспективи.

Куб є самою простою геометричною фігурою. На прикладі рисування куба студенти повинні закріпити основні закони перспективи. На рисунку зображується каркас куба в різних положеннях щоб дослідити перспективне скорочення невидимих ребер куба. Окрему увагу слід приділити лінії горизонту та точкам сходу. Крім того, виключно важливо, що куб є моделлю тримірності нашого фізичного простору. Допоміжні лінії залишаються на малюнку.

1.3. *Рисунок кулі з верхнім боковим освітленням*

Формат А3.

Матеріали: папір, графітні олівці різної м'якості.

Завдання на закріплення знань розподілу світлотіні на кулеподібних предметах.

Побудова кола доволі проста. Тому основну увагу слід приділити передачі об'єму за допомогою світлотіні. Як модель можна використати гіпсову кулю або однотонний м'яч. Освітлення має бути штучним, направленим зверху і збоку. Для виконання цього завдання треба знати закони розподілення світла на предметах.

Домашнє завдання №2 “Рисунки двох-трьох осінніх листків, натюрморт з кухонним посудом, рисунки складних побутових предметів”

Кількість годин – 8.

Конкретна мета домашнього завдання полягає в закріпленні вмінь проробити деталі, передати конструкцію предметів та основні тональні відносини.

2.1. *Рисунки двох-трьох осінніх листків.*

Формат А3.

Матеріали: папір, графітні олівці різної м'якості.

Завдання на відчуття лінії та проробку деталей.

Для виконання цього завдання студенти рисують з природи осінні листки. Вибирати краще листки різної, характерної форми, можна трохи зів'ялі. Особливу увагу приділити детальній проробці форми, виявляючи найдрібніші подробиці.

2.2. *Натюрморт з кухонним посудом*

Формат А3

Матеріали: папір, графітні олівці різної м'якості.

Завдання на закріплення знань та вмінь ставити натюрморти, komponувати, розташовувати предмети на площині, передавати конструкцію предметів, виявляти основні тонові відносини.

Щоб робота над натюрмортом була дійсно цікавою та корисною, натюрморт має бути грамотно складений і поставлений. Набір предметів для натюрморту не може бути випадковим, їх повинно щось об'єднувати, має бути закладена певна ідея, тема. Це можуть бути, наприклад, предмети праці, рослини, плоди, старовинні побутові речі та ін.

Для натюрморту обираються три-чотири простих предмети циліндричної форми. Треба слідкувати, щоб предмети не були одного розміру, не стояли на одній лінії. Враховуючи специфіку рисунка, треба ставити контрастні предмети: світлі на темному і навпаки. Освітлення денне або штучне, бокове. Особливу увагу слід приділити передачі в рисунку матеріалу, з якого вироблено посуд – чи то металева каструля з різкими блисками та рефlekсами або миска, чи глиняний глечик з матовою поверхнею.

2.3. Начерки складних побутових предметів з акцентом на конструкції

Формат А4. 20 шт.

Матеріали: папір, графітні олівці різної м'якості.

Завдання на аналіз та вивчення взаємозв'язку та конструкції складних форм.

Розібравшись з конструкцією простих по формі побутових предметів, студенти переходять до зображення більш складних форм – це можуть бути рисунки меблів, настільної лампи, музичних інструментів, посуду тощо. При виконанні цього завдання слід ретельно дослідити та вірно відобразити взаємозв'язок окремих форм між собою і з цілою формою. Для кращого вивчення форми слід рисувати кожен предмет з різних ракурсів.

